

Reisverslag Roemenië en Oekraïne juni 2019

Adrie Lagendijk

Rien Meijer

Marieke van Beuzekom

Op **zaterdag 15 juni** stond om 12 uur de auto van Adrie Lagendijk bij Marieke van Beuzekom voor de deur. Al gauw nadat alle koffers ingeladen waren vervolgden wij onze weg richting Rien Meijer. Gezamenlijk reden we richting Eindhoven om onze reis naar Roemenië en Oekraïne te beginnen.

Met een kleine vertraging kwamen we veilig aan in Hongarije. Daar werd een auto gehuurd. Rond 21.30 uur kwamen we aan bij Areke Wigmans. Koffers uitgeladen en lekker uit eten geweest. De grootste schnitzel die je maar kunt bedenken werd genuttigd.

Zondag 16 juni zijn we na het ontbijt richting de zigeunerkerk gegaan. Het is mooi om te zien hoe deze gemeente leeft. We werden hartelijk welkom geheten door de predikant. Deze dienst kenmerkt zich doordat verschillende gemeenteleden een "taak" hebben. Denk aan het lezen van het bijbel gedeelte, getuigenis geven en het meedoen in de gebeden. Ook al begrepen we niet waar het deze dienst over ging (uiteraard kregen we bij de thuiskomst de vertaling van Areke) het was zo mooi om te voelen en te ervaren dat gemeenschap der Heiligen hier aanwezig is. Broeders en zusters die elkaars taal niet spreken maar wel dezelfde God en Vader hebben.

's Middags zijn wij bij Andras en Timi op de koffie geweest. Hun huis is klaar. Geweldig mooi en groot geworden. Met een heus gastenverblijf eraan vast en nagebouwd nav. een Nederlands huis.

Met Timi en Areke gesproken over het werk met de kinderen. Het niveau van leven onder de zigeuners wordt steeds beter. Ze zien er beter uit, schoner, nettere kleding enz. Het lastige blijft het leerniveau van de kinderen. Van huis uit wordt leren en worden normen en waarden nauwelijks aangeleerd. Dat moet allemaal nog geleerd worden bij Areke. Daarom hebben Areke en Timi het plan om de groep met oudere kinderen af te bouwen. Ze gaan meer investeren in jongere kinderen. Het voordeel van jongere kinderen is dat deze nog veel meer ontvankelijk zijn om deze dingen aan te leren. Timi is volledig de rechterhand van Areke. Neemt steeds meer taken van Areke over en regelt alles rondom de kinderen. Areke richt zich op het missionaire werk en pastoraat. Ze voelt namelijk goed dat ze ouder wordt en bouwt bewust momenten van rust is.

's Avonds heeft Areke heerlijk voor ons gekookt: de beroemde kippenpoten met ijs toe.

Maandag 17 juni was een rustdag. 's Morgens hebben we wat klusjes rondom het huis gedaan. Tijdens de koffie vertelde Areke haar levensverhaal aan ons. Hoe wonderlijk God's wegen in haar leven zijn geweest en nog zijn. In grote afhankelijkheid en volgzaamheid gaat zij haar weg samen met haar Hemelse Vader.

's Middags ging Areke even liggen en zijn wij lopend boodschappen gaan doen.

Natuurlijk kon het uit eten gaan 's avonds niet ontbreken.

Het project loopt verder goed. Wat betreft de financiën blijkt steeds weer dat Areke een heel groot vertrouwen heeft dat God zal zorgen dat het goedkomt. Er is geen behoefte aan kleding e.d. De door ons mee gebrachte medicijnen werden met blijdschap ontvangen.

Medicijn wensen: Paracetamol, Ibuprofen, Naproxen, Pantoprazol, wormenkuur, maagtabletten, vitamines.

Dinsdag 18 juni was het al weer tijd om afscheid te nemen van Areke. Het plan is om onze reis te vervolgen naar de school in Oekraïne. De huurauto mag Oekraïne wel in maar dat kost 300 a 400 euro extra. Daarom komt Andras ons vanuit de school ophalen en stallen we onze auto op een boerderij bij de grens. De grens is echter vanwege computer storingen vandaag al 3x dicht geweest en op de boerderij kunnen

we onze auto niet kwijt omdat daar een begrafenis is. Kortom het is een beetje spannend of het allemaal gaat lukken om de grens over te komen. Andras geeft ons de verzekering dat hij een parkeerplek gaat regelen. Bij de grens aangekomen staat Andras al te wachten op ons, is de parkeerplek geregeld en zijn we met een 10 minuten over de grens.

's Middags zijn we in het Multi-Functioneel-Centrum gaan kijken. Toth Laszlo was daar aan het werk op de trekker.

Gesprek Toth Laszlo mbt. Gipsy Mission.

In de kleuterschool in het MFC worden op dit moment 18 kinderen opgevangen. Daar hebben gisteren 6 kinderen afscheid genomen die voortaan naar de staatschool gaan. Er was een afscheidsfeest met ouders uit het zigeunerkamp waarin liedjes werden gezongen en gedichten werden opgedragen. Op de kleuterschool kwamen eerst 20% van de zigeunerkinderen nu is dat aantal gestegen tot 40 a 50%. Een mooie groei dus. Op de Hongaarse staatschool is nu de helft zigeunerkind en de andere helft Hongaars. In Mezovari is het aantal zigeunerkinderen groter dan Hongaarse kinderen. De oorzaak daarvan is dat zigeunergezinnen groter zijn dan de Hongaarse gezinnen.

Toth gevraagd om de financiële verslagen die naar GM gestuurd worden ook rechtstreeks naar Tabitha te sturen. Het laatste verslag werd per direct naar ons gestuurd. Tevens gevraagd om een financieel beleidsstuk voor toekomst te maken. Dat is wat lastiger voor hem omdat er nog veel onzeker is. Ze willen de kleuterschool officieel maken. Daar hangt een heel aantal regels aan vast zoals meer onderwijzend personeel, hygiëne voorschriften enz. Maar voordeel is dan wel dat de Hongaarse staat de salarissen betaalt.

De meeste zigeunerkinderen hebben geen officiële vaste woon- of verblijfplaats en dat maakt dat ze niet ingeschreven kunnen worden op de staatschool.

Graag willen ze de kleuterschool langer open en dus uitbreiding van uren naar de hele dag. Consequentie is dan meer personeel maar dat is lastig omdat die niet te vinden zijn op dit moment. (in het buitenland werken is hier erg aantrekkelijk)

Er zijn 4 zigeunermannen aan het werk voor 500 grifnia per maand.

Onderhoudswerkzaamheden bij de school zoals aanleg van het voetbalveld maar ook werkzaamheden rondom MFC. Dat houdt bij 20 dagen werk in dat zij meer

verdienen dan de leraren op school. 1 van deze mannen is het huisje naast het MFC aan het bouwen. Hiervoor vraagt Toth een financiële bijdragen voor de houtconstructie van het dak. De oude dakplaten komen van de school. Voor een toelichting hierop stuurt hij nogmaals de mail met meer informatie naar ons toe. 's Avonds met Andras en Toth uit eten geweest. De situatie van Stipendia besproken. Er is een foundation die helpt studenten als ze het geld voor de universiteit niet kunnen betalen. Op dit moment is Stipendia dus niet nodig.

Woensdag 19 juni is onze reisdag van de school in Oekraïne naar het CE-huis in Tirgu Mures, Roemenië.

Na het ontbijt op school brengt Andras ons naar de grens en passeren we redelijk snel de grens. Lopend deze grens over steken levert toch wel veel tijdswinst op. Er staan namelijk best lange rijen auto's te wachten die wij nu lopend moeiteloos passeren.

Onderweg passeren we heel erg veel dorpjes waar je maar 50 kilometer per uur mag rijden, dus dat zorgt ervoor dat we er best lang over doen maar het uitzicht is zo mooi dat wij allemaal genieten van deze mooie rit. Onderweg een enorme regenbui gehad waardoor we even maar 30 kilometer per uur konden rijden omdat er geen zicht meer was. Klein stukje over de nieuwe A3 gereden. Nog lang niet klaar maar het is heerlijk dat ze er mee bezig zijn. In de toekomst scheelt dat veel tijd.

Rond 18.30 uur arriveren wij in Het CE huis. Opgewacht door Halmen Istvan.

Dona, stamcafé van Stichting Tabitha, was gesloten en daarom heerlijk gegeten bij Negro.

Donderdag 20 juni zijn wij op bezoek in Lidia Home en hebben een gesprek Edith, met hulp van Sandra Fekete voor de vertaling.

Naar aanleiding van de mail en de ontvangen begroting hebben we de gang van zaken in de eerste helft van 2019 van Lidia Home besproken met Edith.

De problemen waardoor het financieel niet goed gaat in Lidia Home komen o.a. doordat de salarissen opgetrokken moeten worden. Dit wordt voorgeschreven door de staat. Daarnaast is een grote sponsor vorig jaar gestopt (uit Zwitserland vanwege ouderdom). Daar kwam nog bovenop dat vorig jaar 3000 euro belasting (die normaal de kerk betaalt) nu door Lidia Home moet worden betaald.

De Begroting (zoals wij hem via de mail hebben ontvangen).

Istvan heeft deze begroting samengesteld.

Sam hjalp Sweden and transport, dit betreft geen geld maar dit is een transport. Dus dit zijn goederen en deze worden omgerekend in geld maar wordt niet in geld ontvangen. Op de begroting wordt dit wel in geld begroot (geeft dus vertekend beeld) Voor Orizont Hilfe GE h uit Duitsland geld dit idem dito.

CLM via CLR, zij hebben het geld bedrag toegezegd maar daar komt veel minder van binnen. (lage bedragen) Lidia heeft daar persoonlijk contact mee gehad en dat is de reden dat er in maart meer geld is gestort.

Reform Church Paris La Vesinet stopt met sponsoring en bouwt dit jaar af naar 0. Er is door hen 3000 euro toegezegd, tot heden niets (op 270 euro na) ontvangen.

Afgelopen 2 jaar geen accreditatie aangevraagd. Dus ook geen geld van de staat

ontvangen voor projecten waar subsidiegeld voor gegeven kon worden. Door bovenstaande is er op dit moment alleen geld voor salarissen, gas/water/licht.

Accreditatie is geregeld. De aanvraag voor een project (ivm subsidie voor 6 kinderen a € 500 per maand) is vandaag ingediend en 17 juli uitslag hiervan als het goed is de uitslag.

Edith is 2 jaar met zwangerschapsverlof geweest en daardoor is het werk van haar stil gelegd. De interim directeur heeft deze accreditatie niet aangevraagd in de afgelopen 2 jaar. Edith heeft dit wel herhaaldelijk gezegd en haar hulp aangeboden. Door omstandigheden is daar echter weinig mee gedaan. Edith na haar zwangerschapsverlof weer terug gekeerd.

Het is goed om te vermelden dat Sandra, die ons gesprek vertaalt, een enorm vertrouwen heeft in Edith.

Lidia is verantwoordelijk voor de PR. Zij is echter ernstig ziek. Dat is ook de reden dat er weinig contacten met de sponsors is geweest de laatste twee jaren.

De Nederlandse stagiaire Evelien Tollenaar heeft met Edith goed contact en gaat in oktober 2019 voor 6 weken terug naar Lidia Home en probeert dit jaarlijks te doen. Zij gaat de PR verzorgen in Nederland voor Lidia Home.
(www.butterflychildrenromania.nl)

Op onze vraag, wat kan Tabitha doen voor Lidia Home, was het korte bondige antwoord: Geld geven.

Gevraagd of wij misschien iets kunnen doen mbt. de sponsors. Deze vraag kwam voort uit het feit dat in de nieuwsbrief van Lidia Home het probleem van de te lage inkomsten maar zeer summier aan bod komt. Aanbod Tabitha: zullen wij in contact treden met andere sponsors? Het voorstel is een brief naar alle sponsors sturen om het probleem gezamenlijk te maken. Edith voorziet ons in mailadressen. Wij sturen mail eerst langs Edith. Duidelijk aangegeven dat wij als Tabitha deze enorme gaten in de begroting niet kunnen oplossen. Mogelijk dat wij als stichting met een brief naar de sponsors kunnen helpen.

Istvan bij thuiskomst even gesproken. Hij was in de tuin van CE-House bezig. Hij kwam wat gespannen op ons over. Hij gaf als antwoordt dat het financiële probleem in Lidia Home een Roemeens probleem was.

Op **vrijdag 21 juni** zijn wij naar Sandra Fekete geweest. Een geweldig mooie rit brengt je naar een klein bergdorpje Abod. De ouders van Sandra en een bevriend echtpaar uit Nederland waren aanwezig. Het huis bekeken, de toekomstige verbouwingen aangehoord, met de kinderen gewandeld en gegeten. Mooi om te zien dat er geen verschil in liefde en aandacht te merken is tussen Sandra's eigen kinderen en de kinderen van het kindertehuis. Samen één.

Vandaag, **zaterdag 22 juni**, is het feest. Dorcas home bestaat 20 jaar.

In een snikhete zaal wordt deze dag gevierd. Met elkaar gezongen en gebeden. In de preek stond Mattheus 5 centraal: Gij zijt het licht der wereld; een stad die bovenop een berg ligt, kan niet verborgen

zijn. Noch steekt men een kaars aan, en zet die onder een korenmaat, maar op een kandelaar, en zij schijnt allen, die in het huis zijn. Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken.

Daarna was het tijd voor speeches van alle sponsors van Dorcas Home.

Met een quizze werd de kennis getest over Dorcas Home.

En natuurlijk werd de taart aangesneden.

Mooi om te zien hoe Istvan en Maria als een vader en moeder zijn voor de kinderen uit het kindertehuis. Tot slot bedankten de kinderen Maria en Istvan voor hun liefde en inzet in hun leven.

Zondag 23 juni zijn wij met Istvan en Maria mee geweest naar de Lutherse kerk. Na afloop in Dorcas home gegeten.

Gesprek Istvan:

Het financiële report over het 1^e half jaar 2019 wordt door Istvan opgestuurd. Daarnaast stuurt hij de begroting voor de komende jaren op. Dorcas heeft financieel geen problemen. Het granny project heeft ook geen financiële problemen. Daarnaast vraagt Istvan of wij de financiële bijdrage voor de verschillende projecten niet gelabeld willen sturen.

Istvan heeft goed contact met Edith. Beide helpen elkaar. Istvan heeft Edith geholpen met accreditatie van het kindertehuis. Istvan geeft aan dat de financiële reden dat het niet goed gaat met Lidia home de accreditatie aanvraag is. Hij is erg positief over Edith.

Daarna heeft Gabriella Belényesi ons meegenomen en hebben wij het project Philothea club bekeken en de inhoud van het project besproken. Gabriella gaat de cijfers van 2018 en begroting 2019 opsturen. Voor de toekomst maakt Gabriella een begroting voor de komende 5 jaren en stuurt die samen met de nieuwsbrief door.

Vandaag is het al weer **maandag 24 juni** en onze laatste dag in het CE-huis. Voor dat wij weggaan spreken wij Szabo Istvan nog even kort. Wij spreken nog even over de gezondheidssituatie van Lidia. Ze wordt dit jaar 70. Daarnaast komt alle informatie wel binnen bij haar maar is gedachten ordenen en deze uitspreken lastig en moeilijk voor haar. Istvan wordt dit jaar opgevolgd door de man van Katalin Gyújtő.

Na een mooie rit door Roemenië komen wij aan in Julia Home, waar de traditionele soep al klaar staat. 's Middags krijgen wij een rondleiding door Oradea.

In Julia Home lopen alle projecten goed. Gevraagd of Sandor Zolt een begroting voor de komende jaren op wil sturen. Hij zorgt ervoor dat deze vóór augustus bij ons binnen is.

De kledingvoorraad in de tweedehandsshops is op peil. Sandor geeft aan de volgende spullen nodig te hebben: schoenen, beddengoed, handdoeken en theedoeken.

Op **dinsdag 25 juni** was het al weer zover dat het onze laatste dag van de reis naar Roemenië en Oekraïne was. Na het ontbijt werden we uitgezwaaid door Sandor en vertrokken we naar het vliegveld. Na een voorspoedige reis kwamen we aan in het warme Nederland.

We mogen terug zien op een goede en fijne reis. Dank aan onze Hemelse Vader voor Zijn leiding en bescherming deze reis.

